

Mindretallet er ganske uenigt med Flertallet med Hensyn til det af Ordføreren lidt udførligere berørte Spørgsmaal om den begærte Erstatning af 70,000 Kr. til Randers Kommune. Forholdet er jo ganske vist det, som den ærede Ordfører gjorde gældende, at den tidligere Resolution af 1781 er bleven tilsidefat ved Loven af 1854 eller 1855 — jeg husker ikke saa nøje Mæret — og at den derved altsaa formelt er skaffet ud af Verden. Men saa vidt mig bekendt forholder det sig dermed saaledes, at man den Gang ved Vedtagelsen af den ny Lov har glemt Eksistentien af en saadan Resolution, saa at det ikke er med Forjætt fra Lovgivningsmagtens Side, at den er skaffet ud af Verden; det maa jo dog ogsaa siges, at man faktisk har handlet høist ubilligt over for Randers Kommune. I Slutningen af forrige Aarhundrede, da der var Tale om at nedlægge adskillige af de Latinskoler, som da fandtes i et stort Antal Købstæder Landet rundt, tænktes der ogsaa paa at nedlægge Randers Skole. Men i Betragtning af de Ofre, som Kommunen da bragte for at beholde Skolen, særlig i Retning af at tilvejebringe en Skolebygning, blev det ved kongelig Resolution fastsat, at Kommunen fremtidig skulde beholde Latinskolen, og den havde altsaa for saa vidt et retligt Krav herpaa. Naar man alligevel i 1854—55 paalagde Randers Kommune, for at den kunde beholde den Skole, som den havde kongeligt Tilfagn om at skulle beholde, at den skulde udrede Opsørelsen af en ny Skolebygning, medens intet saadant Krav stilledes til de andre Byer, Horsens og Ribe, der samtidigt fik ny Skolebygning, og for hvilke der ikke var givet et saadant kongeligt Tilfagn, kan jeg ikke se rettere end, at man handlede høist ubilligt mod Randers Kommune. Og om den end, efter hvad der er passeret, ikke kan siges at have noget retligt Krav at gøre gældende, saa har den dog i høj Grad et Billighedskrav at gøre gældende, og da Staten næppe saaledes kan forsvare at ville benytte den Forglemmelse, der fandt Sted i 1854—55, bør man ikke vedblivende lade Randers Kommune bære Udgifterne til den ny Skole, som jo i øvrigt Staten saa ganske har overtaget som sin, at den siden den Tid har bygget til og omordnet Lokalerne ganske som ved en almindelig Statskole og øvet den frieste Raadighed over den. Da det vel nu tør betragtes som givet, at Randers Skole ikke vil blive nedlagt, er der jo Grund til allerede nu at indfri det Forbehold, som er taget for dette Tilfælde. Den ærede Ordfører sluttede med at sige, at det forlangte Beløb i ethvert Tilfælde var for højt. Jeg haaber, at man deri tør se en

Billighed hos Udvalgets Flertal til dog at gaa ind paa en Erstatning, om den end ikke bliver fuldt saa stor som den foreslaaede. Det forekommer mig, at det naturligeste saa vilde være at tage sit Udgangspunkt i, at den stete Forglemmelse fra Midten af Halvtredserne skyldtes i lige Grad Staten og Kommunen, og at man derfor nu omtrent delte Beløbet mellem dem. Da Skolen den Gang har kostet 94,000 Kr., og den nu vurderes til omtrent 110,000 Kr., kan dens Værdi vel siges at svare til omtrent 100,000 Kroner, og det forekommer mig da efter Omstændighederne ganske rimeligt og billigt, om Staten tilbød at dele dette Beløb halvt med Kommunen. Derjom det høje Ting ikke vil gaa ind paa det her foreliggende Forslag til en Bevilling af 70,000 Kroner, haaber jeg derfor, at den højtærede Minister ikke ganske vil lade Sagen falde, men tage under Overvejelse, om ikke den Udvej, jeg her har anbeført, kunde benyttes, og i saa Fald stille Forslag derom til 3dje Behandling.

Sørup: I Forbindelse med andre Medlemmer af Finansudvalget maa jeg finde det høist uheldigt, at Udvalgets Flertal har opgivet den Stilling over for Universitetets Almanakprivilegium, som dette Flertal — det vil sige ikke det Flertal, der nu er smeltet sammen i Finansudvalget, men et tidligere Flertal — har fastholdt. Som bekendt hænger Sagen saaledes sammen, at Universitetet som Betingelse for at tillade Universitetets Almanak benyttet i de saakaldte Kalendere osv., i Skrifter af i øvrigt belletristisk og lignende Indhold, har tiltaget sig Ret til at censurere disse Skrifter og efter Omstændighederne nægte eller tillade Benyttelsen af Almanakken. Dette Spørgsmaal opstod først her i Tinget i Anledning af den saakaldte „Bensfres Almanak“. Udvalgets Flertal, og jeg kan næsten sige hele Udvalget, idet der ingen principiel Indvending fremkom heller fra den anden Side, var den Gang enig i, at det var uheldigt, at Universitetet tiltog sig en saadan Censur. Heller ikke fra Ministerens Side blev det den Gang med nogen Styrke fastholdt, at Universitetet burde have en saadan Censur. Det, der blev gjort gældende, var, at Universitetets Kvittering for Betalingen af den Afgift, der skal erlægges for Almanakken, havde et uheldigt Udtryk, idet den lød paa: „Tilladt af Universitetet“. Man frygtede for, at disse Ord hos mindre kyndige Medborgere skulde vække den Forestilling, at Ordene „tilladt af Universitetet“ ikke gik paa Almanakken alene, men paa hele Skriftet, ogsaa dets øvrige Indhold, og at Univer-
sitet-